

Prima instanță, Jud. Chișinău, sediul Central:
V. Garabagiu
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău:
A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila

dosarul nr. 2ra-851/18

DECIZIE

06 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Dumitru Visternicean, Dumitru Mardari,
Mariana Pitic, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Cibotari Elena, prin intermediul avocatului Gheorghiu Igor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cibotari Nicolae împotriva Elenei Cibotari cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și cheltuielilor suplimentare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Cibotari Nicolae, prin intermediul avocatului Costru Tatiana, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 mai 2017 și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă

La 13 iulie 2016, Cibotari Nicolae a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Cibotari cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și cheltuielilor suplimentare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015 s-a desfăcut căsătoria încheiată cu Cibotari Elena, s-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX cu mama Cibotari Elena, s-a încasat de la dânsul pensia de întreținere a copilului minor în mărime de 2000 lei lunar începând cu data de 16 aprilie 2015 până la atingerea majoratului și cu titlu de cheltuieli suplimentare suma de 2000 lei lunar până la îmbunătățirea sănătății copilului minor.

Menționează că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2016, apelul declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015 a fost restituit ca fiind tardiv.

Susține reclamantul că, nici la data emiterii hotărârii de încasare a pensiei alimentare și cheltuielilor suplimentare și nici la moment dânsul nu are posibilitate de a achita lunar suma de 4000 lei. Mai mult ca atât, suma de 2000 lei încasată cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor este exagerată, or, conform datelor Biroului Național de Statistică, valoarea minimă de existență calculată pentru un copil de vârstă respectivă, constituie 1580,9 lei, sumă la care trebuie să contribuie ambii părinți și nu unul singur.

La 02 decembrie 2016, reclamantul Cibotari Nicolae a depus cerere suplimentară în care a invocat că în perioada 28 aprilie 2016 – 03 octombrie 2016 dânsul a avut statut de șomer, dar nu primea alocație pentru șomaj, fapt confirmat prin certificatele Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă a mun. Chișinău nr. 222 din 28 aprilie 2016, nr. 234 din 11 mai 2016, iar la 03 octombrie 2016 a fost angajat în calitate de montator sisteme de ventilație, condiționare a aerului, de transport pneumatic și aspirație, cu un salariu de funcție de 3 780,53 lei. Indică că alte surse de venit nu are.

Din lipsa veniturilor constante, era în imposibilitate să execute hotărârea din 24 noiembrie 2015, astfel s-a creat o datorie la plata pensiei de întreținere a copilului minor și cheltuielilor suplimentare, iar în vederea achitării datoriei formate, la 14 septembrie 2016 a luat cu împrumut 4 000 euro.

Consideră reclamantul că suma de 4 000 lei lunar este disproporționat de mare în comparație cu veniturile sale obținute din salariu. Din aceste considerente, în ultima perioadă, pensia de întreținere a copilului este achitată de mama sa, Cibotari Parascovia.

Deoarece cuantumul pensiei de întreținere este mare, care nu corespunde situației reale la moment și nu se conformează cerințelor legale, și anume că minimul de existență pentru anul 2015 pentru copii în vârstă de 1-6 ani constituie 1 580,9 lei, ce revine pentru fiecare părinte câte 790,45 lei, iar pe simetrul I al anului 2016 pentru copii în vârstă de 7-17 ani – 2 121,3 lei, ce revine pentru fiecare părinte câte 1 060,65 lei, solicită reclamantul modificarea pensiei de întreținere a copilului minor prin reducerea de la 2000 lei lunar până la 1 100 lei lunar. În același timp, menționează reclamantul că, având în vedere faptul că copilul minor XXXXX suferă de XXXXX și această boală nu este vindecabilă în totalitate, iar lunar atât dânsul cât și mama sa Cibotari Parascovia, duc copilul la medici și suportă cheltuieli pentru serviciile medicale, consideră că suma de 2000 lei lunar pentru cheltuieli suplimentare încasate prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015, este una exagerată, care urmează a fi micșorată până la 300 lei lunar.

Solicită reclamantul modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și a cheltuielilor suplimentare stabilite prin hotărârea judecătorească din 24 noiembrie 2015, prin reducerea pensiei de întreținere de la 2 000 lei până la suma de 1 100 lei lunar, iar cheltuielilor suplimentare de la 2 000 lei până la 300 lei lunar.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 mai 2017, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, a fost admis apelul declarat de către Cibotari Nicolae, prin intermediul avocatului Costru Tatiana, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 mai 2017 și emisă o nouă hotărâre

prin care s-a redus cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor XXXXX, a.n. XXXXX, și a cheltuielilor suplimentare, încasate de la Cibotari Nicolae. S-a încasat de la Cibotari Nicolae în beneficiul Elenei Cibotari pensia pentru întreținerea copilului minor XXXXX în sumă de 1100 lei lunar, începând cu data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești până la atingerea majoratului de către copil, și cheltuieli suplimentare pentru copilul minor în sumă de 300 lei lunar, începând cu data intrării în vigoare a hotărârii până la îmbunătățirea stării sănătății copilului minor.

La 12 martie 2018, Cibotari Elena, prin intermediul avocatului Gheorghita Igor, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 mai 2017.

În susținerea recursului, Cibotari Elena a invocat că, instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat și aplicat eronat normele de drept material. Astfel, indică recurenta că, situația intimatului-reclamant Cibotari Nicolae nu s-a înrăutățit în condițiile în care la emiterea hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015, acesta nu era încadrat în câmpul muncii și nu dispunea de un oarecare venit, iar la moment activează și dispune de un salariu lunar stabil.

La fel consideră recurenta că, invocarea existenței datoriei de 4 000 euro nu constituie condiție de micșorare a cuantumului pensiei de întreținere dispuse spre încasare în favoarea copilului minor, aceasta fiind contradicție cu prevederile art. 110 Codul familiei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că copia deciziei Curții de Apel Cahul din 20 decembrie 2017 a fost expediată în adresa recurenteii la 21 decembrie 2017 (f.d. 172), însă nu se conțin date despre momentul recepționării acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Cibotari Elena la 12 martie 2018 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 17 aprilie 2018, în adresa intimatului Cibotari Nicolae a fost expediată copia recursului declarat de către Cibotari Elena cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 18 mai 2018, Cibotari Nicolae, prin intermediul avocatului Costru Tatiana, a depus referință, în care a invocat netemeinicia recursului declarat și a solicitat respingerea acestuia cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 mai 2018 recursul declarat de către Cibotari Elena, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi

admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 75 alin. (1) Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii și 1/2 – pentru 3 și mai mulți copii.

Conform art. 76 alin. (1) și (2) Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform art. 79 alin. (1) și (2) din același cod, în caz de litigii și de circumstanțe excepționale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părți, instanța judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinți să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanțe.

Modalitatea participării părinților la cheltuielile suplimentare, precum și cuantumul acestor cheltuieli sînt stabilite de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților și copiilor și de alte circumstanțe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabilește într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar.

Potrivit art. 110 Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luînd în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, intimatul-reclamant Cibotari Nicolae din căsătoria cu recurenta-pârâtă Cibotari Elena are un copil minor XXXXX, a.n. XXXXX.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015, devenită irevocabilă la 08 iunie 2016, s-a încasat de la Cibotari Nicolae în beneficiul Elenei Cibotari pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, născută la XXXXX în mărime de 2 000 lei lunar începînd cu 16 aprilie 2015, până la atingerea majoratului

copilului. S-a încasat de la Cibotari Nicolae în beneficiul Elenei Cibotari cheltuieli suplimentare pentru copilul minor XXXXX în mărime de 2000 lei lunar începând cu 16 aprilie 2015 până la îmbunătățirea stării sănătății copilului minor.

Prin prezenta cerere de chemare în judecată intimatul-reclamant Cibotari Nicolae solicită modificarea cuantumului pensiei de întreținere și cheltuielilor suplimentare în privința copilului minor XXXXX, a.n. XXXXX, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015, invocând faptul că la moment situația sa s-a schimbat, în sensul că este angajat în câmpul muncii și are un salariu de 3 780 lei, astfel cuantumului pensiei de întreținere și a cheltuielilor suplimentare în privința copilului minor urmează a fi stabilit prin raportare la veniturile sale. La fel, a indicat că are o datorie de 4 000 euro, banii fiind împrumutați pentru a achita suma restantă la pensia pentru întreținerea copilului minor.

De asemenea, invocă intimatul-reclamant că cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor depășește minimul de existență stabilit de lege, la care trebuie să contribuie ambii părinți.

Reieșind din aceste considerente, intimatul-reclamant a solicitat reducerea cuantumului sumelor încasate prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015, și anume până la 1 100 lei – la pensia de întreținere și până la 300 lei – la cheltuieli suplimentare necesare copilului.

Intimatul-reclamant Cibotari Nicolae a prezentat dovada angajării sale la serviciu: certificatul eliberat de către directorul SC „Aerbadis” SRL Dernovici A. V. la 25 octombrie 2016 și contractul individual de muncă nr. 03102016 din 03 octombrie 2016, încheiat între Cibotari Nicolae și SC „Aerbadis” SRL, potrivit cărora Cibotari Nicolae este angajat în calitate de montator sisteme de ventilație, condiționare a aerului, de transport pneumatic și aspirație la SC „Aerbadis” SRL, cu un salariu de funcție de 3 780,53 lei, având un regim de lucru incomplet.

În cadrul examinării cauzei în instanța de apel, intimatul-reclamant a prezentat o recipisă care atestă că Cibotari Nicolae a luat cu împrumut de la mama sa Cibotari Parascovia suma de 27 000 lei cu scopul de a achita datoria formată la plata pensiei de întreținere și cheltuielilor suplimentare pentru copilul minor XXXXX.

Reieșind din circumstanțele speței în cauză și motivele invocate în cererea de chemare în judecată, prin care intimatul-reclamant Cibotari Nicolae a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere și cheltuielilor suplimentare pentru copilul minor XXXXX, a.n. XXXXX, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că înscrisurile prezentate întru susținerea acțiunii nu constituie probe ce ar atesta înrăutățirea situației financiare a intimatului-reclamant. Or, acestea nu confirmă că starea materială a lui Cibotari Nicolae s-a schimbat comparativ cu perioada de emitere a hotărârii judecătorești de încasare a pensiei de întreținere și cheltuielilor suplimentare pentru copilul minor sau că există circumstanțe care ar indica la necesitatea adoptării unei soluții privind modificarea acestora.

În acest sens, intimatul-reclamant nu a dovedit o schimbare a împrejurărilor la momentul pronunțării hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie

2015 de încasare a pensiei de întreținere și cheltuielilor suplimentare pentru copilul minor în sumă totală de 4 000 lei lunar, adică de o micșorare a veniturilor sale, la acel moment Cibotari Nicolae nefiind încadrat în câmpul muncii și nedispunând de salariu (fapt atestat prin certificatele de confirmare a statutului de șomer nr. 234 din 11 mai 2016 și nr. 222 din 28 aprilie 2016, eliberate de Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă a mun. Chișinău), iar în prezent activează și realizează un venit suplimentar în formă de salariu.

De asemenea, nu denotă înrăutățirea situației financiare și nu constituie temei de micșorare a cuantumului pensiei de întreținere și cheltuielilor suplimentare dispuse spre încasare în favoarea copilului minor XXXXX, împrejurarea precum că intimatul-reclamant a luat bani cu titlu de împrumut, acestea fiind destinate anume pentru achitarea pensiei de întreținere și a cheltuielilor suplimentare, care urma a fi achitate de către Cibotari Nicolae în fiecare lună de la devenirea irevocabilă a hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015.

În cazul speței nu au relevanță prevederile art. 76 alin. (2) și 79 alin. (2) din Codul familiei, deoarece acestea sunt aplicabile doar la etapa stabilirii cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Or, modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilită de instanța judecătorească poate avea loc doar în condițiile prevăzute expres la art. 110 din Codul familiei, și anume în cazul în care situația materială sau familială a unuia din părinți s-a schimbat.

În atare circumstanțe nu pot fi reținute argumentele instanței de apel precum că, conform datelor statistice ale Biroului Național de Statistică, alocarea minimului de existență calculată a acestuia constituie 1580 lei, sumă la care trebuie să contribuie ambii părinți și nu unul singur, acestea formând obiectul examinării fondului cauzei de stabilire a pensiei de întreținere a copilului minor, dar nu de modificare a cuantumului pensiei de întreținere deja stabilite.

Prin urmare, împrejurările invocate de către intimatul-reclamant Cibotari Nicolae nu pot constitui temei pentru modificarea cuantumului pensiei de întreținere și a cheltuielilor suplimentare pentru copilul minor XXXXX, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 110 Codul familiei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că prezenta acțiune după conținut reprezintă un apel deghizat împotriva hotărârii irevocabile a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2015 de încasare a pensiei de întreținere și cheltuielilor suplimentare pentru copilul minor XXXXX, a.n. XXXXX, pe care intimatul-reclamant o consideră ilegală. În așa caz, de altfel, poate avea loc o ingerință asupra securității raportului juridic.

Date fiind cele enunțate supra, instanța de recurs concluzionează că Curtea de Apel Chișinău în mod ilegal și neîntemeiat a admis cerințele intimatului-reclamant Cibotari Nicolae privind reducerea cuantumului pensiei de întreținere și a cheltuielilor suplimentare pentru copilul minor XXXXX, a.n. XXXXX, pe când Judecătoria Chișinău, sediul Central în mod just le-a respins ca fiind neîntemeiate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind ilegală și fundamentată pe o interpretare și aplicare eronată a normelor de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Cibotari Elena, prin intermediul avocatului Gheorghiu Igor, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 mai 2017.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Cibotari Elena, prin intermediul avocatului Gheorghiu Igor.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 și se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Cibotari Nicolae împotriva Elenei Cibotari cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și cheltuielilor suplimentare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Nicolae Craiu